

Primljeno:	27-03-2012
Ur. broj:	160/12

REPUBLIKA HRVATSKA

DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO

KLASA: 960-03/12-01/27
URBROJ: 558-02-06-01/1-12-2
Zagreb, 08. ožujka 2012.

HUZP

Hrvatska udruga za zaštitu potrošača
n/p Tomislav Lončar, tajnik HUZP-a
Ozaljska 93/II, 10000 Zagreb
Tel: 46 333 66; Fax: 46 333 66

Predmet: Isporučene količine prirodnog plina
- *Odgovor, daje se*

Poštovani,

vezano uz vaš dopis broj 160/12 od 05. veljače ove godine u kojemu citirate Članak 2. iz "Izmjena tarifnog sustava za opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki", Klasa: 307-01/11-01/17, Urbroj: 371-01/12-25 od dana 24. siječnja 2012. objavljena u "Narodnim novinama" broj 13/12 od dana 30. siječnja 2012. godine te postavljeni upit slobodni smo odgovoriti kako slijedi:

- 1) Prema čl. 95. Općih uvjeta za opskrbu prirodnim plinom (NN br. 43/2009) od 01. siječnja 2012. godine umjesto dosadašnje mjerne jedinice m³ uvodi se nova mjerna jedinica kWh. Navod:

„Članak 95.

- (1) Umjesto mjerne jedinice kWh do 1. siječnja 2012. primjenjivat će se mjerna jedinica m³.*
- (2) Umjesto mjerne jedinice kWh/h do 1. siječnja 2012. primjenjivat će se mjerna jedinica m³/h.“*

- 2) Što se tiče Državnog zavoda za mjeriteljstvo njegova nadležnost i dalje ostaje nad upotrijebljenim mjerilima i mjernim sustavima za isporuke i obračune plina, a prema Članku 3. Općih uvjeta za opskrbu prirodnim plinom (NN 43/09). Navod iz Članka 3.:

„6. plinomjer – mjerilo koje mjeri i registrira količinu plina na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima u području zakonskog mjeriteljstva i mjernim pravilima operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora sustava skladišta plina,“

- 3) Slijedom gore navedenoga upućujemo vas na podatke i informacije koje možete naći na web stranici www.hera.hr : Hrvatske energetske regulatorne agencije koja je samostalna, neovisna i neprofitna javna ustanova koja obavlja regulaciju energetske djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Obveze, nadležnosti i odgovornosti koje HERA ima u skladu su sa Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti, Zakonom o energiji i zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti.

- 4) Radi lakšeg snalaženja prilažemo još jedan navod iz Godišnjeg izvješća HERA za 2009. godinu:

„Izmjene i dopune Tarifnog sustava za opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlašćenih kupaca, bez visine tarifnih stavki

Prvi razlog za donošenje Izmjena i dopuna Tarifnog sustava za opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlašćenih kupaca, bez visine tarifnih stavki je otvaranje tržišta plina. Tržište plina je potpuno otvoreno od 1. kolovoza 2008. za sve kupce. Također, u prijelaznim i završnim odredbama Zakona o tržištu plina, Člancima 68. do 71., propisana je obveza javne usluge za kupce iz kategorije kućanstvo koji imaju položaj, prava i dužnosti tarifnog kupca, što znači da se opskrbljuju plinom na regulirani način i po reguliranoj cijeni. Zbog toga su donijete izmjene i dopune Tarifnog sustava na način da se tarifne stavke određuju samo za tarifne kupce iz kategorije kućanstvo, a ne i za ostale kupce iz kategorije poduzetništvo.

Drugi razlog je zaračunavanje stvarnih troškova nabave plina, koje ima opskrbljivač plinom, krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo. Naime, Odlukom o cijeni za dobavu plina dobavljaču plina za opskrbljivače tarifnih kupaca ("Narodne novine", broj 142/08) odnosno Odlukom o cijeni za dobavu plina dobavljaču plina za opskrbljivače tarifnih kupaca ("Narodne novine", broj 153/09) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, cijena za dobavu plina je promjenjiva proporcionalno povećanju ili smanjenju stvarne donje ogrjevne vrijednosti isporučenog plina i računa se prema propisanoj formuli, što znači da se opskrbljivaču plinom dobavna cijena može mijenjati svakih 15 dana, a što je i čest slučaj u praksi. Taj trošak, prije stupanja na snagu Izmjena i dopuna Tarifnog sustava, opskrbljivač plinom nije mogao u istom iznosu zaračunati krajnjem kupcu iz kategorije kućanstvo jer je cijena plina za te kupce bila određena u fiksnom iznosu prema Odluci Vlade Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 154/08), a sadržavala je prosječan trošak na godišnjoj razini za razliku u ogrjevnoj vrijednosti. Zbog toga su donijete izmjene i dopune Tarifnog sustava kako bi se omogućilo da trošak dobave prirodnog plina izazvan promjenama u ogrjevnoj vrijednosti plina bude varijabilna komponenta cijene za tarifne kupce, zaračunata prema izmjerenim vrijednostima iskazanima u računima dobavljača plina prema opskrbljivačima plina.“

- 5) Važno je naglasiti da su Pravilnikom o mjernim jedinicama (NN 02/07) uređene zakonite mjerne jedinice u Republici Hrvatskoj, nazivi i znakovi te područje, način i obveza njihove primjene. Nadalje, propisane su i obveze uporabe mjernih jedinica u smislu odredaba navedenog pravilnika koja se odnose se mjerila koja se upotrebljavaju, mjerenja koja se provode i pokazivanja veličina u mjernim jedinicama za gospodarske svrhe radi zaštite zdravlja, javne sigurnosti ili za upravne svrhe. U Pravilniku i njegovom Dodatku definirano je u točki:

1.2. Druge SI jedinice

1.2.1. Izvedene SI jedinice

Izvedene SI jedinice skladno su izvedene iz osnovnih jedinica, a definirane se umnošćima određenih potencija osnovnih jedinica brojčanim faktorom jednakom 1.

1.2.2. Izvedene SI jedinice s posebnim nazivima i znakovima:

Veličina	Jedinica		Izraz	
	Naziv ⁽¹⁾	Znak	S pomoću drugih jedinica	S pomoću osnovnih SI jedinica
rad, energija, toplina	džul (joule)	J	N·m	m ² ·kg·s ⁻²
snaga⁽²⁾, zračenje tijekom	vat (watt)	W	J·s ⁻¹	m ² ·kg·s ⁻³

⁽¹⁾ U zagradama su izvorni nazivi na engl. jeziku jedinica nazvanih po znanstvenicima ako se razlikuju od hrvatskih.

⁽²⁾ Posebni su nazivi za jedinicu snage: voltamper (znak VA) koji se upotrebljava se izražavanje prividne snage izmjenične električne struje, i var (znak var) za izražavanje jalove snage izmjenične električne struje.

Kratke definicije:

Energija (E) je sposobnost tijela ili mase tvari da obavi neki rad (W), ali isto se tako može reći da su rad i energija ekvivalentni pojmovi. **Promjena energije** jednaka je **izvršenom radu** pa se stoga i izražavaju istom mjernom jedinicom: džul [J]. **Toplina** (Q) je energija koja prelazi sa jednog tijela na drugo, s tijela više temperature na tijelo niže temperature. Mjerna jedinica topline je također džul [J]. **Snaga** je po definiciji izvršeni rad u jedinici vremena ili promjena energije u jedinici vremena. Mjerna jedinica za snagu je vat [W=J/s]. Kada se vat koristi zajedno s jedinicom vremena, kao izvedena veličina, koristi se za izražavanje utroška energije [kilovat-sat, kWh]. **Ogrjevna moć** označava ukupnu količinu topline, koja nastaje pri sagorijevanju. **Ogrjevna vrijednost** je ona toplina koja je oslobođena pri izgaranju goriva sa kisikom pod standardnim uvjetima. Što je razlika vrijednosti između ogrjevnice moći i ogrjevnice vrijednosti veća, uporaba goriva i tehnike ogrjevnice moći je efikasnija. Korištenjem zemnog plina kao goriva razlika je najveća i dobitak energije najočitiji. Jedinice mogu biti: J/mol, J/kg, **J/m³**.

U tome smislu izvor svih definicija i načina postupanja sa energijom sadržan je u zakonskim propisima: a) Zakon o energiji (NN 68/01; 177/04; 76/07; 152/08 i 127/10), te b) Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji NN 152/08 od 24.12.2008., gdje se u općim uvjetima za opskrbu energijom za pojedine energetske djelatnosti utvrđuju mjerni uređaji i način mjerenja isporučene (potrošene) energije i angažirane snage.

- 6) Odgovor na ostala pitanja iz vašeg dopisa može biti i dodatno upućivanje na stranice GPZ-a <http://www.plinara-zagreb.hr/default.aspx?ID=413> gdje se mogu pronaći ostali odgovori na vaša pitanja:

„Energetski pretvornik

$$1\text{Sm}^3 = 9,2607 \text{ kWh}^*$$

Sm³ - standardni metar kubni prirodnog plina pri standardnim uvjetima tlaka od 101.325 Pa i temperaturom od 288,15 K

Hd – donja ogrjevna vrijednost 1 Sm³ prirodnog plina od 33.338,25 kJ/ Sm³

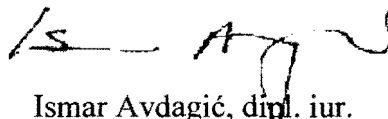
* Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o organizaciji tržišta prirodnog plina, NN 128/11, članak 2.a“

Dakle, temeljem odredbi Pravilnika o organizaciji tržišta prirodnog plina (NN 126/10 i 128/11) i Općih uvjeta za opskrbu prirodnim plinom (NN 43/09) utvrđivanje i obračun količine plina, te izražavanje jediničnih cijena vršiti će se u mjernim jedinicama kWh i kn/kWh, a svaki mjesec će se određivati faktor iz formule za energetski pretvornik.

Pri tome naglašavamo da se Državni zavod za mjeriteljstvo dajući svoje mišljenje i odgovor na vaš upit držao samo svoga područja nadležnosti i ovlaštenja, a nije nikako ulazio u područje energetike i komercijalnih odnosa prema kupcu.

S poštovanjem,

R a v n a t e l j:

Ismar Avdagić, dipl. iur.

Dostaviti:

1. HZUP; Ozaljska 93/II; Zagreb
2. Pismohrana, ovdje